Nr. 110. Poniedziałek, 30. września 1929. Poznań.

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

Rynek Drzewny: Rok XI. Rynek Budowlany: Rok II.

Pierwszorzędny fachowiec

poleca się do zaprowadzenia i kierownictwa fabryki stolarskich rozpon. Najlepsze referencje. Oferty uprasza się skierować do **MARJAN GREIM** BERLIN - Friedrichshagen Friedrichstr. 111/I. 595

KSIĄŻĘCE NADLEŚNICTWO STRUGI - PRZYGODZICE

pow. Ostrów Wielkopolska

Wydzierżawi

Tartak o dwuch trakach

jednej cyrkularce, heblarka, szpuntwnik i pendlówka.

Położenie Tartaku przy szosie 2 klm. od stacji kolejowej Antonin, w nadleśnictwie około 30.000 mórg lasu. Tartak i wszelkie budynki w dobrem stanie z dobrem stosunkiem robotników. Oferenci zechcą swe oferty nadesłać pod wyżej podanym adresem.

593 **Książęcy Nadleśniczy.**

Dyrekcja Kolei Państwowych w Krakowie

zwraca uwagę na rozpisany przetarg publiczny na dostawę 285.000 sztuk podkładów w roku 1930-31, który odbędzie się w dniu **21października 1929 r.**

Bliższe szczegóły podane są w Monitorze Polskim z dnia 16 września 1929 r. Nr. 213. L. Dz. IX/69491/29. (575

Mamy na sprzedaż franko las

450 mp. opałowych szczap sosnowych
150 mp. szczap twardych

Drewno jest z d r o w e, s u c h e i pochodzi z roku gospodarczego 1928/29. Odległość od Warty wynosi circa 0,2 klm a od dworca kolejowego M u r o w a n a G o ś l i n a 7 klm.

Zarząd Majętn. Uchorowo
powiat Oborniki
594

Tartak dwutrakowy

w dobrym stanie w małem mieście Wojewódz. Poznańskiego na przejściu granicznem do Niemiec przy stacji kolejowej w pośród obszernych lasów prywatnych i państwowych, dobra możliwość przecierania na cudzy rachunek, jest pod dogodnemi warunkami zaraz 590

do wydzierżawienia lub sprzedania.

Ponieważ w miejscu i okolicy niema interesu budowlanego, dobry byt zapewniony. Zgłosz. skierować pod **T. P.** do Adm. Rynku Drzewnego i Budowlanego.

Sprzedaż drewna.

Dnia 8 października 1929 r. o godz. 12 w południe odbędzie się w lokalu Dyrekcji Lasów Państwowych w Siedlcach, ul. Florjańska nr. 10 przetarg ustny i za pomocą ofert pisemnych na sprzedaż materjałów tartych, drewna w stanie wyrobionym, papierówki i opału.

Szczegółowe warunki przeprowadzenia przetargu, oraz dokładny wykaz jednostek przetargowych są do przejrzenia w biurze Dyrekcji.

Dyrekcja Lasów Państwowych w Siedlcach.

Woźniak i Ska, Handel drzewa — Tel 332.
T. z o. p.
Inowrocław, ul. Mała, Andrzeja 5. 591

Kupuje i prosi o oferty na

Deski i bale sosnowe odziomkowe, czubkowe i obrzynane, szalówkę łaty, obladry i drągi. Kantówkę, podłogę i inne drzewa do budowli podług listy. Dębinę, buczynę, brzezinę, jesion i t. p. w stanie okrągłym i tartym. Dzwona, szprychy i dyszlę oraz drzewo opałowe.

Ogłoszenie przetargu.

We środę **2-go października** o godzinie 10 odbędzie się **w Pawilonie Leśnictwa** na P. W. K. przetarg ustny na sprzedaż materjałów drzewnych i wyrobów drzewnych przemysłu domowego, przeznaczonych na sprzedaż z eksponatów, znajdujących się w Pawilonie Leśnictwa w oddziele Ministerstwa Rolnictwa. Opłata zaraz po udzieleniu przybitki przez kierującego przetargiem. Odbiór kupionego materjału w terminie 2-dniowym.

Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu.

OGŁOSZENIE.

Dnia **14 października 1929 r.** o godz. 12-tej w lokalu Nadleśnictwa Lubieszowskiego w Dolsku, powiatu Kamień Koszyrskiego poczta Lubiaż odbędzie się przetarg ustny i za pomocą ofert pisemnych na sprzedaż następ. objęktów z cięć 1928/29 r.

Nr. objektu	Miejsce zmagazynowania materłów drzewnych	Przeciętna długość kloca	Przeciętna średnica w cm.	Rodzaj i sortyment drewna	do 20 cm.	21/30 cm	31/40 cm.	41/50 cm.	ponad 50 cm.	Razem	Przeciętna cena wywoławcza za 1 m.
1	Składnica przy stacji Dolsk kolejki wąskotorowej Janów koło Pińska — Kamień Koszyrski	8	35	kloce tartaczne sosnowe	—	9 79	153.15	91.79	12.35	267.08	45 zł.
2	„			Kopalniaki sosnowe	5.81					5.81	21 zł.
3	Składnica przy stacji Zamienie wąskotorowej kolejki Janów koło Pińska—Kamień-Koszyrski	8	30	Kloce tartaczne sosnowe	—	66.53	33 86	—	—	100.39	34 zł.
4	„	8	30	Kloce tartaczne olszowe	—	8 58	0 82	—	—	9.40	30 zł.
5	„			Słupy telegraficzne sosnowe	5.06	1.06	—	—	—	6.12	25 zł.
6	„			Kopalniaki sosnowe	52.09	3 25	-	—	—	55.34	23 zł.

Wadjum wynosi 10%. Warunki licytacyjne, wzory umów i ofert oraz szczegółowe dane są do przejrzenia w Nadleśnictwie. Nadleśnictwie zastrzega sobie prawo poczynienia zmian w niniejszem ogłoszeniu.

Dolsk, dnia 20/IX. 1929 r.

Nadleśnictwo Lubieszowskie.

Submisja na drewno użytkowe.

Państw. Nadleśn. Sieraków

poczta Sieraków, st. kol. Sieraków, pow. Międzychód, sprzeda na ogólnych warunkach sprzedaży drewna wyrobionego, obowiązujących w Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu następujące drewno użytkowe z roku gosp. 1925.

Los 1. W leśnictwie Kukułka, oddz. 133 budulec sosnowy stertowany od I—IV kl. o masie 544 m³.

Pisemne oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Submisja“ należy nadesłać do Nadleśnictwa do dnia 12 października 1929 r. godz. 11,30, poczem nastąpi otwarcie ofert o godz. 12.

Cenę należy podać przeciętną dla wszystkich klas za 1 m³.

Oferenci winni w ofertach zaznaczyć, że warunki sprzedaży są im znane i takowym poddają się bez zastrzeżeń, oraz zobowiązani są złożyć wadjum w wysokości 5 procent od ogólnej ceny kupna, w gotówce w kasie Nadleśnictwa Sieraków.

Za jakość drewna Nadleśnictwo nie odpowiada i zastrzega sobie nieznaczną różnicę w masie oraz zatwierdzenie ofert przez Dyrekcję Lasów Państwowych w Poznaniu.

Państwowy Nadleśniczy.

Przetarg.

na sprzedaż 2206.46 m³ drewna użytkowego jodłowego, 1841.81 m³ drewna użytkowego sosnowego i 121.63 m³ drewna użytkowego bukowego z Nadleśnictwa Daleszyce, odbędzie się dnia 3 października 1929 r. o godz. 12 w lokalu Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu przy ul. Lubelskiej 53.

Informacji udziela Dyrekcja L. P. w Radomiu oraz Nadleśnictwo Daleszyce.

Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu.

Nr. 110. Poniedziałek, 30. września 1929. Poznań.

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU

Rynek Drzewny: Rok XI. Wychodzi w poniedziałki, środy i piątki. Rynek Budowlany: Rok II.

PRZEDPŁATA na październik 1929 r., wynosi: w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji: 6,00 złotych. Na pocztach 6,45 złotych. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 7,50 złotych. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska), 8,00 złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 50 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 60 groszy. Zagranicą 70 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja „RYNKU DRZEWNEGO i BUDOWLANEGO" Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820
DRUKARNIA
Poznań, Wielkie Garbary 20 Nr. telefonu 3406
Konta bieżące: P. K. O. 206-377 — Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

OGŁOSZENIA: Za tekstem 21 gr. od miejsca milimetr. (strona czterołamowa). W tekście zaś lub przed tekstem 55 gr. od miejsca milimetr. (strona dwułamowa). OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 30 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłosz. stosowny jest rabat. Dla poszukuj. posad przy jednorazowem ogłoszeniu 30 proc., przy dwurazowem 40 proc. i przy trzyrazowem 50 proc. rabatu. — Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia — zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. —

Państwowa Szkoła Przemysłowo-Leśna w Łomży

Od p. inż. Marjana Szczerby otrzymaliśmy ciekawe uwagi na temat zatrudnienia teoretycznie i praktycznie wykształconych fachowców w przemyśle drzewnym. Na konieczność wychowania kadr fachowców, którzyby przemysł i handel drzewny traktowali jako donioslý dla gospodarki narodowej zawód, a nie tylko jako teren eksploatacji i spekulacji, „Rynek Drzewny" wskazywał już niejednokrotnie. To też poniższy artykuł p. inż. Szczerby polecamy specjalnej uwadze naszego Szanownego Czytelnictwa.

Redakcja.

Polski przemysł drzewny jest poważnym działem pracy narodowej, zatrudniającym dziesiątki tysięcy pracowników i zaspakajającym nietylko potrzeby wewnętrzne państwa, ale eksportującym olbrzymie ilości swoich wyrobów za granicę.

Np. tartaki, a głównie wytwórnie płyt klejonych (rozpon), których zaledwie 25 proc. produkcji konsumujemy wewnątrz kraju, zaś 75 proc. znajduje chętny pokup za granicą.

Przemysł drzewny nie ogniskuje się w jednej połaci Polski, ale przedsiębiorstwa tego rodzaju, jak tartaki, płyt klejonych (rozpon), które potrzebują wielkich ilości surowca drzewnego, powstają w pobliżu dużych terenów leśnych, posiadających odpowiednie gatunki drzewostanów. Inne przedsiębiorstwa, które, jako surowca używają przeważnie już materjałów tartych i ciosanych powstają, albo w pobliżu doskonałych środków komunikacyjnych, albo w dużych ośradkach miejskich, np. wytwórnie budowlane, mebli i in.

Potężną gałęzią przemysłu drzewnego jest tartacznictwo, a ponieważ stosunki w niem panujące są dość charakterystyczne, przeto zajmę się tem obszerniej.

Od wielkości przedsiębiorstwa tartacznego zależy w głównej mierze wewnętrzne urządzenie i rodzaj zatrudnionego personelu.

Po wsiach spotyka się tartaki włościańskie, szczególnie liczne w Małopolsce (na Podkarpaciu) o drewnianych trakach, pędzone kołem wodnem. Traki drewniane — to przeważnie produkt domowego przemysłu i konstrukcji, zaś obsługę takowych stanowi rodzina włościanina w chwilach wolnych od robót w polu.

Przecierają one drzewo okrągłe włościan z najbliższej okolicy. Oczywista w tych tartaczkach niema mowy o stawianiu wymagań zatrudnionemu personelowi.

Do produkcji masowej tartego materjału mamy w Polsce pokaźną ilość tartaków o trakach żelaznych, średniej wielkości jedno, dwu lub trzy-trakowych, oraz pewną ilość wielkich tartaków o większej liczbie traków. Maszyny i urządzenia tych tartaków są najróżnorodniejsze, — od najbardziej przestarzałego typu, do tartaków wyposażonych w najnowocześniejsze urządzenia. Administracja zatrudniona w średniej wielkości tartakach rekrutuje się zwykle z ludzi, posiadających wieloletnie praktyczne wyrobienie. Często są to dobrzy fachowcy, jednak brak niezbędnych wiadomości teoretyczno - technicznych, czy to z maszynoznawstwa, czy z technicznej własności drewna, czy to z handlu drewnem utrudnia i często może komplikuje ich pracę.

W czasach przedwojennych, podczas wojny światowej o powodzeniu przedsiębiorstwa głównie tartacznego decydowały znajomość rynków drzewnych i zwyczajów handlowych na tych rynkach panujących, to znaczy działalność kupiecka; mniej zaś stosunkowo doceniano umiejętność jaknajlepszego wykorzystania % surowca drzewnego w okrągłym stanie. To właśnie było główną przyczyną, iż właścicielami tartaków byli bądź kupcy drzewni, bądź ludzie przedsiębiorczy i rzutcy o zdolnościach handlowych. — Znacznie uszczuplone zasoby leśne Polski Niepodległej, a przytem potrzeba i chęć wywożenia dużych ilości drewna za granicę, zarówno w stanie wyrobionym, jak i okrągłym, cieszące się poparciem rządu ze względu na bilans handlowy państwa, a co zatem idzie, coraz wyższe ceny na drzewo w okrągłym stanie, zmieniły poprzedni stan rzeczy. Dzisiaj już o powodzeniu i życiu przedsiębiorstwa decydują nietylko umiejętność zbytu materjału, ale również umiejętność wyciągania z surowca jaknajwiększej ilości poszukiwanych i dobrze płatnych sortymentów, a pozatem jeszcze racjonalne wykorzystanie odpadków. A więc właściciel, ewentualnie kierownik tartaku dzisiaj musi być nietylko dobrym kupcem, ale i dobrym eksploatatorem oraz technikiem.

Wielkie tartaki mają zwykle kierowników technicznych z wykształceniem często wyższem, jednak i tutaj bardzo ważną rzeczą jest dla kierownika mieć na stanowiskach pomocniczych ludzi, którzyby posiadali odpowiednie przygotowanie zawodowe, nietylko praktyczne, ale i niezbędny zasób wiadomości technicznych, który im ułatwi spełnienie powierzonych czynności.

Inne rodzaje wytwórni drzewnych, jak płyt klejonych (rozpon), stolarnie mechaniczne, wytwórnie beczek, posadzek, mebli itd. niemniej potrzebują pracowników, którzyby posiadali wykształcenie fachowe techniczne i pogłębiali je praktycznie w swej przyszłej pracy zawodowej. Pozatem pracownik, który po wielu latach wykształcił się jedynie praktycznie w pewnej gałęzi przemysłu drzewnego, kiedy zachodzi potrzeba zmiany maszyn i urządzeń na nowocześniejsze, czy też jeżeli zachodzi potrzeba obok już istniejących działów produkcji rozwinąć nowy z korzyścią finansową dla wytwórni — nie posiada dostatecznej elastyczności do szybkiego dostosowania się do zmian, co znacznie łatwiej udaje się człowiekowi, posiadającemu teoretyczne wykształcenie techniczne.

Mając powyższe na widoku w roku 1924 została otwarta przez Departament Szkół Zawodowych przy M. W. R. i O. P. Państwowa Szkoła Przemysłowo - Leśna w Łomży.

Zadaniem tej Szkoły jest kształcenie techników przemysłu leśnego; jest to jedyna tego rodzaju szkoła w Polsce. W roku 1924 otwarto kurs I, a ponieważ kurs nauk jest czteroletni, przeto już w roku 1928 opuścili szkołę pierwsi

absolwenci. — Program nauczania w Szkole Przemysłowo - Leśnej dostosowano do potrzeb przemysłu leśnego. Szkoła przyjmuje kandydatów, którzy ukończyli cztery klasy szkoły średniej ogólnokształcącej lub 7 kl. szkołę powszechną.

Kandydatów poddaje się badaniom psychotechnicznym, oraz wstępnemu egzaminowi sprawdzającemu. Ponieważ Szkoła Przemysłowo - Leśna posiada prawa szkół średnich, przeto na I-ym i II-im kursie jest wiele przedmiotów ogólnokształcących, uzupełniających średnie wykształcenie jako to: religja, język polski, język niemiecki, historja, geografja, fizyka, chemja, matematyka i przyroda, oraz jednocześnie wykładane są przedmioty potrzebne do dalszej nauki fachowej na kursach III-im i IV-ym. Z przedmiotów pomocniczych wykładane są przedmioty nast.: wytrzymałość materjałów, mechanika, rysunek techniczny maszynowy, rysunek techniczny budowlany, budownictwo drzewne i sprzętarstwo, elementy maszyn, techniczne własności drewna, dendrologja, encyklopedja leśnictwa. Z przedmiotów specjalnych nauczane są: maszynoznawstwo ogólne (silniki parowe, spalinowe, wodne), elektrotechnika, maszyny do obróbki drzewa, brakarstwo, taksacja, opracowywanie urządzeń zakładów przemysłu drzewnego, handel drzewem, racjonalna organizacja przedsiębiorstw, ponadto rachunkowość kupiecka i fabryczna, korespondencja, prawo cywilne i przemysłowe, chemja techniczna.

Uczniowie mają 42 godziny zajęć tygodniowo, tj. 7 godzin dziennie. W ciągu 4-ch godzin rannych odbywają się przeważnie wykłady, zaś w 3-ch godzinach poobiednich zajęcia praktyczne. Do zajęć praktycznych kierownictwo szkoły przywiązuje dużą wagę, zarówno ze względów wychowawczych, jak też i ze względu na przygotowanie do zawodu. Wychowawczo uczeń uczy się zręczności w pracach ręcznych, zaradności, zrozumienia i decenienia pracy innych. Ze względu na przygotowanie do zawodu uczeń zapoznaje się z użyciem narzędzi i zastosowaniem takowych w pracy, użyciem maszyn i ich obsługą, kontrolą wyrobów, konserwacją i gatunkowaniem ich.

W ciągu 4-letniego pobytu w szkole uczniowie odrabiają: warsztaty ręczne stolarskie, oraz pracują w stolarni mechanicznej, odrabiają warsztaty ślusarskie i kowalskie, pracują w tartaku, w kotłowni i maszynowni, — wszystko w wytwórniach szkolnych pod kierownictwem fachowców - instruktorów i pod nadzorem inżyniera warsztatowego, na placu tartacznym i w lasach okolicznych odrabiają ćwiczenia z brakarstwa i taksacji, na praktycznych ćwiczeniach z chemji technicznej badają wodę, smary, farby i lakiery, oraz gazy spalinowe; ćwiczą się w makroskopowem rozpoznawaniu gatunków drzewa i mikroskopowo z jego budową anatomiczną; na zajęciach z opracowywania planów zakładów przemysłu drzewnego rozwiązują zagadnienia racjonalnego wyboru miejsca pod wytwórnię, rozmieszczenia budynków na placu, składów surowca i półfabrykatów oraz wyrobów gotowych; uczą się racjonalnego rozplanowania maszyn w budynkach, wyboru odpowiedniego silnika, założenia instalacji elektrycznej i t. p.

Oprócz powyższego szkoła wymaga, aby uczniowie każdego roku odbywali w ciągu ferji letnich 6-tygodniową praktykę w przedsiębiorstwach prywatnych. Po ukończeniu szkoły uczeń otrzymuje: „świadectwo tymczasowe" a po odbyciu conajmniej półrocznej praktyki zawodowej w przemyśle drzewnym i złożeniu z niej kierownictwu szkoły pisemnego sprawozdania, a następnie po zdaniu egzaminu praktycznego, uczeń otrzymuje „świadectwo ukończenia szkoły" i tytuł „technika przemysłu leśnego".

W ten sposób uczeń z ukończeniem szkoły jest nietylko teoretycznie, ale poniekąd i praktycznie przygotowanym do swego zawodu pracownikiem.

Należy się spodziewać, że szkoła przemysłowo - leśna w Łomży powinna w przyszłości oddać poważne usługi przemysłowi drzewnemu i cieszyć się jego poparciem, jako źródło, skąd ma dopływać na stanowiska pracowników, ewentualnie w przyszłości kierowników wytwórni drzewnych nowy zastęp sił fachowych z przygotowaniem teoretycznem i praktycznem. Rok rocznie na prośbę kierownictwa szkoły, prywatny przemysł drzewny i przedsiębiorstwa państwowe przyjmują kilkudziesięciu uczniów na praktykę w czasie ferji letnich, kilkunastu absolwentów szkoły pracuje już z pożytkiem w rożnaitych gałęziach przemysłu drzewnego, a jednak dotychczas szkoła nie jest w ścisłym kontakcie ze związkami kupców i przemysłowców drzewnych i ze „Związkiem Właścicieli Lasów Prywatnych".

Kierownictwo szkoły zwraca się do związków kupców i przemysłowców drzewnych, oraz do Związku Właścicieli Lasów Prywatnych z gorącym apelem o chętne przyjmowanie nadal uczniów szkoły na praktyki, zarówno w czasie pobytu uczniów w szkole, jak również do obsadzania posad naszymi wychowankami, jako tymi, którzy posiadają po temu odpowiednie kwalifikacje.

Byłoby ze wszech miar pożądanem żeby przy P. S. P. L. w Łomży powstała Rada Opiekuńcza z udziałem delegatów związków kupców i przemysłowców drzewnych i ze „Związku Właścicieli Lasów Prywatnych". — „Gdyby przy wyżej wymienionych Związkach istniały stałe komisje popierania szkolnictwa zawodowego drzewnego wówczas wyłoniłyby one z pośród swych członków delegatów do Rady Opiekuńczej przy P. S. P. L. w Łomży. W ten sposób Związek Kupców i Przemysłowców Drzewnych i Właścicieli Lasów Prywatnych mógłby wpływać na ewentualne zmiany w nauczaniu w kierunku dla siebie pożądanym, zaś kierownictwo szkoły ożywione chęcią wychowywania użytecznych krajowi pracowników miałoby całkowitą pewność, iż rzeczywiście steruje we właściwym kierunku.

Na zakończenie należy nadmienić, iż Polska powołała do życia tego typu szkołę, co Państwowa Szkoła Przemysłowo - Leśna w Łomży jako jedna z pierwszych, gdyż np. Niemcy swoje „Holztechnicum" w Rosenheim otworzyły dopiero w roku 1925.

Łomża, dn. 26 września 1929 r.

Inż. Marjan Szczerba.

Rynek poleski

(Od naszego korespondenta brzeskiego).

Przemysłowcy i kupcy tutejsi pracują obecnie w stanie wielkiego przygnębienia, gdyż jak dotychczas, widoki na przyszłą kampanję przedstawiają się rozpaczliwie, podczas gdy w innych latach na tutejszym rynku panował ożywiony ruch przygotowawczy, zawierano pilnie umowy czy to na dostawy loco stacja, czy na eksploatację leśną i wogóle uwijano się koło zawierania tranzakcji, to obecnie panuje zupełny bezruch.

Poza niewielkiemi tranzakcjami krajowemi, do sprzedaży eksportowych nie dochodzi wcale. Jedyną zanotowania godną tranzakcją ostatnich tygodni byłaby tylko sprzedaż około 800 m³ sosnowych desek odziomkowych przez firmę „Las" firmie Schlohbach w Lipsku po cenie 88 mk franco granica.

Większe firmy, które zakupiły drzewo na pniu na okres kilkuletni, przystępują obecnie do eksploatacji.

Na drzewo opałowe zarówno miękkie jak i twarde zaznacza się coraz intensywniejszy popyt, przyczem ceny zaczynają już lekko zwyżkować.

W konkretnych obrotach, przy małych partjach dla zapotrzebowania krajowego płacono za 1 m³ loco wagon stacja załadowcza:

Sosna. Kopalniaki według wymiarów handlowych 28—31 zł. Słupy telegaficzne długości od 7 m wzwyż 39—42 zł. Kloce sosnowe I kl. na eksport 43—45 sh. Podkłady kolejowe 9.50 zł za sztukę. Deski obrzynane do 1½" 95—105 zł. Bale obrzynane 110—120 zł. Kantówka handlowa 105—110 zł. Deski podłogowe heblowane i szpuntowane około 125 zł.

Olcha. Kloce tartaczne od 20—25 cm średnicy w czubie 40—45 zł. Deski obrzynane od 10 cm szerokości wzwyż 120—130 zł.

Dąb. Kloce I i II kl. 150—160 zł. Deski stolarskie wszystkich grubości 135—150 zł.

Brzoza. Kloce od 3 m długości i 20 cm średnicy w czubie 50 zł. Deski i bale 110—115 zł.

Kalendarz terminowy.

Skróty: L = licytacja, S = submisja, P = przetarg, W = z wolnej ręki.

Miejscowość	Dyrekcja wzgl. wojew.	Sprzedający	Spos. sprz.	Termin	Kłody i dłużyce użytkowe m³ sosna	świerk	jodła	dąb	buk	brzoza	olcha	Uwagi	Kopalniaki rodz. drew	Kopalniaki m³	Papierówka rodz. drew.	Papierówka mp.	Opał mp.
Pińsk	Poleskie	P. Bank R.	S	1. X.	—	—	—	—	—	—	—	na 2269 m3 drewna użytkowego i 29438 mp. opałowego		—		—	—
P. W. K. Paw. Leśn.	Poznańska	D. L. P.	L	2. X.	—	—	—	—	—	—	—	na materj. drzewne		—		—	—
Radom	Radom	D. L. P.	P	3. X.	1842	—	2206	—	122	—	—			—		—	—
Siedlce	Siedlce	D. L. P.	P	8 X.	—	—	—	—	—	—	—	na sprzedaż materjałów tartych, drewna w stanie wyrobionym, papierówki i opału		—		—	—
Kraków	Krakowskie	Dyr. Kolei P.	P	21. X.	—	—	—	—	—	—	—	na dostawę 285.000 szt. podkładów		—		—	—

Opał. Szczepy sosnowe 12—13 zł za 1 mp. Szczapy brzozowe 12 zł. Olchowe 10 zł. Dębowe i grabowe 11—12 zł. Szczapy sosnowe I kl. loco las 5—6 zł za mp przy odległości 20—30 km od stacji załadowczej.

Tranzakcje eksportowe a podatek obrotowy

Księgi handlowe nie uznane przez władzę podatkową za nieprawidłowe względnie nierzetelne stanowią dowód zupełny jedynie wysokości obrotu, lecz nie jego źródła. Jeśli Komisja Odwoławcza rzeknie, że księgi lub inne zaofiarowane dowody nie udowadniają zadeklarowanych tranzakcji eksportowych, to takie stanowisko Komisji Odwoławczej nie podlega sprawdzeniu w N. T. A. (Wyrok N. T. A. z dn. 25. 2. 1929 L. Rej. 2218/27).

Skarżąca firma opiera swą argumentację przedewszystkiem na art. 76 ustawy o państwowym podatku przemysłowym i dedukuje, że jeśli jej księgi handlowe nie zostały uznane przez Komisję za nieprawidłowe lub nierzetelne, to stanowią one dowód zupełny nietylko co do wysokości obrotu, lecz także co do źródła, z którego ten obrót pochodzi i że tem samem część obrotu, wykazanego jako eksport materjałów poza granice Państwa, jest dostatecznie i bezpośrednio już samemi księgami handlowemi udowodniony. Tu argumentacja nie jest zgodną z treścią powołanego artykułu, który w miarodajnym ustępie trzecim głosi: Jeżeli na poparcie wykazanego w zeznaniu obrotu płatnik wyraził gotowość przedstawienia ksiąg handlowych wraz z dokumentami i rachunkami, to władza podatkowa, względnie Komisja szacunkowa nie może ustalić obrotu odmiennie od zeznania, o ile księgi nie zostały uznane przez Komisję za nieprawidłowe lub za nierzetelne.

W konkretnym wypadku władza podatkowa przyjęła obrót ogólny w zeznanej wysokości, — stwierdziła jednak zarazem, jak to wynika z urzędowego protokółu, że jakkolwiek księgi nie wykazują istotnych braków, to jednak nie dają one pełnego obrazu, ponieważ eksport nie jest prowadzony na oddzielnym rachunku i nie zdołano udowodnić faktu, że towar przekroczył granice Państwa.

Władza podatkowa, przyjmując tedy obrót ogólny w zeznanej wysokości obrotu, wykazanego w zeznaniu jako eksport, nie naruszyła postanowienia ustawowego, zawartego w art. 3 p. 15, wzgl. art. 76 ust. 3 ustawy.

Ustawa bowiem zwalnia wprawdzie wedle art. 3 p. 15, od podatku eksport wszelkiego rodzaju półfabrykatów oraz gotowych wyrobów, jednak z tego przepisu, bynajmniej nie wynika, aby na odnośnym podatniku nie ciążył obowiązek udowodnienia faktu eksportu co do każdej wysyłki.

Również nie zwalnia płatnika od obowiązku dostarczania takiego dowodu przepis art. 94 ust. 3 p. 1 ustawy, — o ile na zasadzie tego przepisu Minister Skarbu zwolnił od podatku eksport surowców krajowych, jak w konkretnym przypadku — kopalniaków.

Skarżący usiłował zadeklarowany obrót z tranzakcji eksportowych udowodnić dwoma zaświadczeniami Urzędów celnych, mianowicie Urzędu w Łupkowie z daty 5 maja 1926 r. oraz Urzędu w Zebrzydowicach z tejże samej daty, tudzież listami przewozowemi kolejowemi w ilości 13 sztuk różnych dat roku II p. 1925.

Otóż Komisja Odwoławcza oddalając odwołanie zajęła stanowisko, że ani księgi handlowe, ani dokumenty nie udowadniają zadeklarowanych tranzakcji eksportowych, czyli oceniła przedstawione dowody z wynikiem ujemnym dla skarżącego.

Ponieważ ocena dowodów jest obowiązkiem i przywilejem wyłącznym władzy orzekającej, przeto tem samem usuwa się kontrola tej oceny z pod rozpoznania Najwyższego Trybunału Administracyjnego jako sądowej instancji kasacyjnej o ile nie jest ona wynikiem dowolności.

Tej atoli Najwyższy Trybunał Administracyjny w konkretnym przypadku dopatrzeć się nie mógł. Wspomniane bowiem zaświadczenia Urzędów celnych stwierdzają jedynie, że pewne numerami określone wagony z ładunkami kopalniaków przeszły granicę celną, jednak nie podają ani ilości, ani wartości towarów, a ponadto zaświadczenie Urzędu w Zebrzydowicach wymienia jako miejsce przeznaczenia miejscowości, położone w Czechosłowacji.

Natomiast kolejowe listy przewozowe podają numery wagonów kolejowych nie wymienionych w przytoczonych zaświadczeniach celnych, a ponadto ujawniają jako nadawców Emanuela Aufrichta z Breslau, a jako odbiorców różne kopalnie w Saksonji.

Księgi handlowe wreszcie skarżącego nie ujawniają spornych tranzakcyj eksportowych, jak stwierdzają protokóły badania ksiąg, podpisane przez skarżącego bez jakichkolwiek zastrzeżeń.

Jeżeli zatem Komisja Odwoławcza w tym stanie rzeczy na podstawie ofiarowanych dowodów nie nabrała przekonania o prawdziwości twierdzeń skarżącego, to Najwyższy Trybunał Administracyjny wbrew skardze nie mógł się dopatrzeć w postępowaniu Komisji ani obrazy przepisów formalnych, ani też obrazy prawa materjalnego.

Wywóz fryzów dębowych z Polski

Zużycie dębu i wyrobów dębowych wzrosło w ostatnich dwuch latach na wszystkich rynkach europejskich dość znacznie. Charakterystycznym objawem przy tem jest, że wprawdzie ceny za dębinę tartą podniosły się wszędzie, jednakże zwyżka ta jest niewspółmierna ze zwyżką cen za okrąglak dębowy.

W roku bieżącym konjunktura wywozowa na polskie wyroby dębowe uległa pewnej poprawie. Objawia się to przedewszystkiem we wzmożonym eksporcie polskich fryzów parkietowych. Wywóz tego sortymentu wynosił w pierwszem półroczu ub. roku 10.500 ton wartości 2.472.000 zł. W pierwszem półroczu rb. pozycja eksportu fryzów dębowych wzrosła do 12.600 ton, wartości 3.416.000 zł. Ceny w tym okresie podskoczyły o mniej więcej 15—20 procent. Najważniejszemi rynkami zbytu dla polskich fryzów są Niemcy, Czechosłowacja, Szwecja i Austrja.

Stosunek grubości desek do szerokości

W handlu drzewnym zachodzą często różnice zdań odnośnie do minimalnego stosunku pomiędzy grubością deski a jej szerokością. Otóż przyjętę u nas zwyczaje handlowe stosunek ten określają następująco:

- Deski do 20 mm grubości powinny posiadać conajmniej 10 cm szerokości.
- Deski 20—26 mm grubości powinny posiadać conajmniej 13 cm szerokości.
- Deski 26—33 mm grubości powinny posiadać conajmniej 16 cm szerokości.
- Deski 33—40 mm grubości powinny posiadać conajmniej 18 cm szerokości.
- Deski ponad 40 mm grubości powinny posiadać conajmniej 21 cm szerokości.

Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśn. państwowych.

Nadleśnictwo Państwowe Gliśnica D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 24. września 1929 r.

Dąb	szczapy opałowe	za mp.	15.00	zł
„	wałki „	„	12.00	„
Buk	„ „	„	12.00	„
Grab	szczapy „	„	15.00	„
Sosna	„ „	„	16.00	„
„	wałki „	„	12.00	„

Nadleśnictwo Państwowe Oborniki D. L. P. Poznań.
Licytacja w dniu 26. września 1929 r.

Sosna	III kl.	za m3	39.05	zł
„	IV „	„	32.26	„
„	† II „	„	40.00	„
„	„III „	„	33.00	„
„	„IV „	„	28.18	„
„	wałki opałowe	za mp.	13.00	„

Oficjalne notowania Giełdy Walutowej Warszawskiej z dnia 28. września 1929 r.

Waluty — Gotówka

Dol. Stan. Zjedn. tr. 8.89 sp. 8.91 kup. 8.87

Dewizy:

	tr.	sp.	kup.
Belgja	124.10	124.41	123.78
Holandja	357.94	358.84	357.84
Londyn	043.27	043.39	043.17
Paryż	034.94	035.03	034.86
Praga	026.40	026.46	026.34
Szwajcarja	171.97	172.40	171.54
Sztokholm	239.05	239.55	238.38
Wiedeń	125.40	125.71	125.09
Włochy	046.67	046.79	046.55

Wiadomości bieżące

Rewizja odznaczeń na P. W. K. W ubiegłą sobotę odbyło się posiedzenie Rady Głównej P. W. K., na którem poza sprawami natury ogólnej poruszono również kwestję premjowania wystawców. Były minister a obecnie prez. Izby Handl. we Lwowie p. Stesłowicz poddał system oceny eksponatów ostrej krytyce. Zdaniem mówcy zaszły liczne niesprawiedliwości, przez co znanym i poważnym firmom wyrządzono krzywdę. Wywody min. Stesłowicza spotkały się z zupełnem zrozumieniem członków Rady Głównej. Po wyjaśnieniach członka Zarządu p. Samulskiego i dyr. Wachowiaka, że Zarząd Wystawy nie miał żadnego wpływu na decyzję Komisji Sędziowskiej, przyjęto wniosek min. Stesłowicza, aby protesty przeciwko krzywdzącym odznaczeniom, jakie wpłynęły do Zarządu skierować do odnośnych Komisji Sędziowskich celem rozpatrzenia. W ten sposób choć część krzywd, jakie wyrządzono wystawcom ma zostać naprawiona.

Jak nas poinformowano również niektórzy wystawcy przemysłu drzewnego poczuli się systemem premjowania pokrzywdzeni i przeciwko orzeczeniom założyli protest. Miejmy nadzieję, że te słuszne sprzeciwy zostaną uwzględnione.

Oswa, fabr. płyt klejonych w Bydgoszczy, nadzwyczajne walne zebranie odbędzie się dnia 2 października rb. o godz. 6 wiecz. w lokalu wł. Promenada 26, o ustalenie nomin. wartości akcji.

Dostawy - kupna - sprzedaże

Przetarg na dostawę podkładów kolejowych. Dyrekcja Kolei Państwowych w Poznaniu ogłasza nieograniczony przetarg na dostawę 221.000 sztuk podkładów normalnotorowych sosnowych typów normalnych I, II i III.

Oferta powinna być złożona dla następujących dwuch wypadków procentowego stosunku ilości podkładów poszczególnych typów pod a i b.

a) **Wypadek I-szy:**

dla podkładów sosnowych typu I — 80 proc., typu II — 10 proc., typu III — 10 proc.

b) **Wypadek 2-gi:**

dla podkładów sosnowych typu I i II — 50 proc., typu III i IV — 24 proc., typu VI — 26 proc.

(Bliższe szczegóły w n-rze 223 „Monitora Polskiego" z dnia 27 września rb.).

Redaktor odpowiedzialny W. Syrokomla-Syrokomski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa St. Schlage. — Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań, ulica Wielkie Garbary nr. 20